

СЕКЦІЯ 4

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПЕРСПЕКТИВНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ

УДК 338.48

Варлашкіна Орина

здобувачка вищої освіти,

Східноукраїнський національний університет імені

Володимира Даля

Заваріка Галина

д. геогр. н., професор, Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Наразі основними проблемами, що стоять на шляху широкого розповсюдження сільського туризму на Харківщині, є відсутність дієвого господарського механізму розвитку даного виду діяльності сільського населення, що проявляється в наступному:

- військові дії в країні, замінування значної частини території та пов'язані з цим безпекові питання;
- відсутність правового забезпечення розвитку сільського зеленого туризму;
- відсутність механізму раціонального та екологічно збалансованого використання природного та історико-культурного потенціалу для потреб туризму;
- пошкодження природного та історико-культурного потенціалу внаслідок військових дій;
- невизначеність щодо схем кредитування, оподаткування, тарифів на житло та послуги;

- відсутність виваженої маркетингової політики в сфері сільського туризму;

- невисокий рівень кадрового забезпечення щодо діяльності з сільського туризму та відтік кадрів внаслідок війни.

На сьогоднішній день одним з основних проблемних питань є недосконалість системи державного регулювання туристичної галузі в Харківській області. Різна підпорядкованість об'єктів туристичної інфраструктури призводить до недостатньої ефективності контролю за їх діяльністю з боку органів місцевої влади.

Потребує вдосконалення нормативно-правова база, що регламентує діяльність агросадиб, зокрема затвердження правил державної реєстрації, оподаткування та механізму контролю. Агротуристичне господарство має недостатній потенціал для прийому туристів з підвищеним попитом до якісних послуг [4].

Потребує покращення матеріально-технічна база культурних об'єктів і об'єктів культурної спадщини, а також стан доріг, що є основними маршрутами пересування туристів, облаштування їх дорожніми знаками та знаками маршрутного орієнтування.

Але на разі з цим існують і перспективи розвитку сільського туризму, адже цей вид туризму можна розглядати як специфічну форму підсобної господарської діяльності у сільському середовищі з використанням природного та культурного потенціалу регіону, або як форму малого підприємництва, що дає можливість певною мірою вирішити проблему зайнятості сільського населення, покращити його добробут, повніше використати природний та історико-культурний потенціал сільської місцевості. Справа розвитку сільського відпочинку має реальну перспективу і сприятиме відродженню регіонів, поліпшенню соціально-економічної ситуації сільської місцевості [1].

Сільський туризм виступає важливим чинником стабільного динамічного збільшення надходжень до бюджету, активізації розвитку багатьох галузей економіки (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство тощо).

По-перше, він дає поштовх для відродження й розвитку традиційної культури: народної архітектури, мистецтва, промислів – усього, що складає місцевий колорит, і що, поряд із природно-рекреаційними чинниками, є не менш привабливим для відпочиваючих.

По-друге, через сільський відпочинок мешканці урбанізованих територій з масовою культурою мають можливість пізнати справжні українські традиції.

По-третє, етнокультура села створить привабливий імідж території та репрезентує її світові й привабить також іноземних туристів.

Перспективним для розвитку сільського туризму і для залучення туристів є збільшення масштабів сертифікації сільських садиб (добровільної або обов'язкової). Нині в Україні діє програма добровільної сертифікації: «Українська гостинна садиба» по всій Україні. Але однією із проблем подальшої сертифікації сільських садиб в Україні є те, що сертифікацію проводять не всі, як вже було зазначено, вона є добровільною [2].

Багато жителів великих міст беруть за краще відпочити на природі, в сільській місцевості, бажано поблизу природних та культурних пам'яток. Зелений туризм вже давно перестав бути екзотикою в країнах Європи, але в більшості областей України процес створення відповідної інфраструктури знаходиться в зародковому стані, в той же час, країна та її окремі регіони мають величезний затребуваний потенціал для розвитку цієї галузі. Практично в кожному районі є цікаві заповідні місця, пам'ятки історії та культури. Виділимо ряд передумов та факторів розвитку сільського туризму, які найбільш важливі на Харківщині у поствоєнний період:

довкілля; ландшафт; архітектурна спадщина; культурна спадщина; релігійні обряди та традиції; місцеве населення; економічна діяльність; інфраструктура та послуги [3].

Сільський туризм слід розглядати як один із засобів джерел доходів сільського населення, як компонент комплексного розвитку сільських територій та сільської інфраструктури, а також як один із чинників стратегії подолання бідності в сільській місцевості. Саме тому, в країнах, що розвиваються, сільський зелений туризм всіляко підтримується та заохочується державою, доступ до діяльності в цій сфері максимально спрощений, а суб'єкти, що надають послуги у цій сфері, отримують всілякі преференції, в тому числі і податкові. Так, для багатьох регіонів України, особливо високо урбанізованих, розвиток соціальної інфраструктури сільської місцевості є болючим питанням та ключовим завданням соціально-економічного розвитку у поствоєнний період.

Список використаних джерел

1. Белей Н.П. Сутність фермерського туризму та його значення для ефективного розвитку фермерських господарств. Науковий вісник Ужгородського університету. 2015. Серія “Економіка”. Вип.1 (45). Т.3.

2. Бойко В. О. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. АГРОСВІТ. 2020. № 22. С. 58-65

3. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2004.

4. Марчишин Н., Островська Н. Зелений туризм в Україні: становлення, розвиток і перспективи. Social Work and Education, 2022. Vol. 9, No. 4. pp. 542-550. DOI: 10.25128/2520-6230.22.4.9